

STUDIU

privind statistica incendiilor la locuințe și gospodării cetățenești

în perioada 2003 – 2009

la nivelul județului Dâmbovița

Răul cel mai mare nu vine de la tehnică, ci de la oamenii care o utilizează, fie din neglijență ori din rea voință.

Jacques Yves Cousteau (1910-1997)

Statistica incendiilor arată că, în medie, în România ...

..., zilnic, 12 locuințe sunt afectate de incendii...

în urma cărora cade victimă 1 persoană

din cele 12 incendii,... 5 se produc în pod/mansardă,
iar ... 3 în bucătărie ...

anual, 41 de copii sub 6 ani cad pradă incendiilor, ca urmare a neglijenței
părinților, fără a avea posibilitatea să se salveze...

... 27% dintre victimele incendiilor de locuință sunt persoane de
peste 70 de ani...

1 - Scop

Studiul se referă la incendiile produse la locuințele din mediul rural și urban în perioada 2003-2009 la nivelul județului Dâmbovița. Acest studiu a fost realizat în scopul analizării nivelului de respectare de către cetățeni a măsurilor de prevenire a incendiilor la locuințe, pe baza unor date statistice.

Concluziile studiului pot fi utilizate în inițiative legislative privind apărarea împotriva incendiilor, în desfășurarea de controale preventive comune cu serviciile publice voluntare pentru situații de urgență, în derularea activităților de pregătire a componentei preventive din serviciile publice voluntare pentru situații de urgență, în planificarea și desfășurarea activităților de informare preventivă a cetățenilor.

2 - Sursa datelor utilizate

- Anuarul statistic al României, 2008, Institutul Național de Statistică;
- „Studiu privind statistica incendiilor la locuințe și gospodării cetățenești” - Inspectoratul General pentru Situații de Urgență;
- Baza de date statistice a Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Basarab I” al județului Dâmbovița.

3 - Generalități

3.a) Caracteristicile locuințelor

Potrivit Anuarului statistic în România sunt 8.270.000 de locuințe din care 201.067 în județul Dâmbovița

Se distinge o diversitate a tipurilor de case construite în România, acestea depinzând în special de zona geografică. O pondere importantă în mediul rural o reprezintă ca material de construcție lemnul, paianta și chirpici.

3.b) Pericolul de incendiu

Pericolul de incendiu este dat de specificul activităților desfășurate în cadrul locuințelor, amplificate de anumite împrejurări favorizante.

În localitățile rurale sunt prezente următoarele stări de pericol generate de:

- tendința de aglomerare a locuințelor datorită faptului că tot mai multe persoane optează pentru reducerea, ca dimensiuni, a suprafeței terenurilor intravilane aferente unei gospodării;
- construirea de locuințe fără obținerea în prealabil a autorizațiilor necesare și, prin urmare, fără respectarea unor măsuri minime de securitate la incendiu;
- construirea de anexe gospodărești fără respectarea distanțelor de siguranță față de vecinătăți;
- folosirea materialelor de construcții combustibile fără ca acestea să fie protejate corespunzător la acțiuni termice;
- depozitarea furajelor în locuri improprii și inadecvate din punct de vedere al prevenirii incendiilor, (ex: în imediata vecinătate a construcțiilor, în podurile caselor etc.);
- exploatarea instalațiilor electrice cu improvizații;

- utilizarea focului deschis în spații închise;
- exploatarea mijloacelor de încălzire defecte, improvizate sau amplasate necorespunzător față de materiale combustibile;
- nesupravegherea copiilor;
- existența unor cantități mari de materiale combustibile (mai ales în perioada de toamnă-iarnă) folosite la încălzirea locuinței și la prepararea hranei;
- necurățarea coșurilor de fum, aspect ce conduce la formarea de cărbune piroforic pe pereții interiori ai coșurilor;
- arderea resturilor vegetale și gunoaielor rezultate din activitățile gospodărești.

În mediul urban, la locuințe se manifestă, în special, următoarele pericole:

- exploatarea instalațiilor electrice cu defecțiuni sau improvizatii;
- utilizarea unui număr ridicat de utilizatori electrice;
- exploatarea unor sisteme de alimentare cu gaz defecte sau fisurate;
- nesupravegherea copiilor.

Pericolele enumerate mai sus sunt agravate de următorii factori cu tendință din ce în ce mai mare de manifestare, în ultimii ani:

- grad scăzut de educație preventivă a cetățenilor;
- număr ridicat de analfabeți;
- nivel scăzut de trai;
- acțiuni intenționate de incendiere generate pe fondul răzbunării ori a încasării unor prime;
- alcoolismul însoțit sau nu de viciul fumatului;
- fumatul în condiții de oboseală acută;
- sinucideri prin incendiere.

4 - Date statistice privind incendiile de locuință

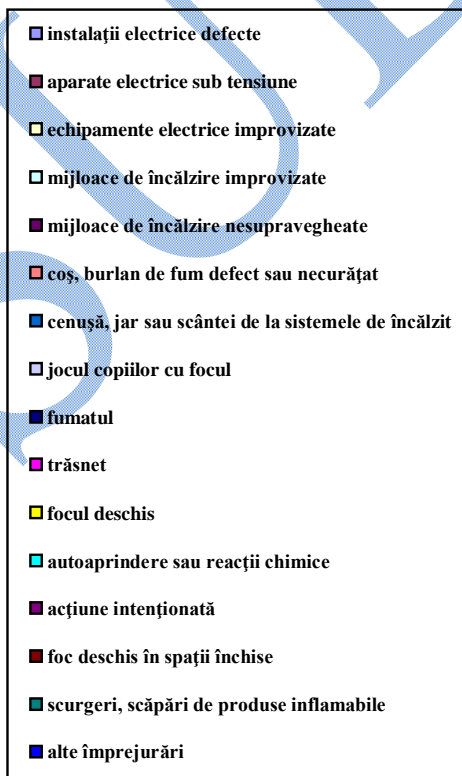
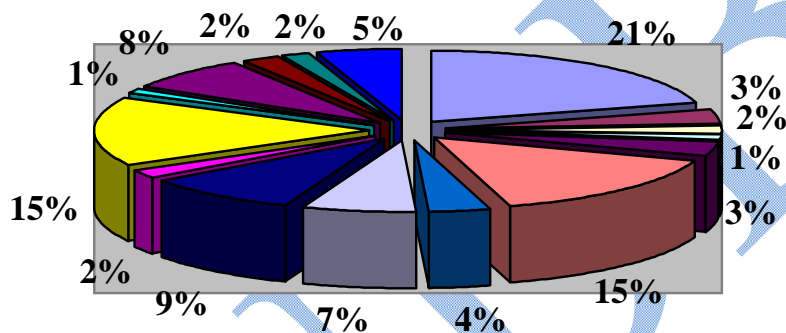
a) privind cauze de incendiu / împrejurări

Statistica Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Basarab I” al județului Dâmbovița arată că, în perioada analizată, în județul Dâmbovița s-au produs 2.297 incendii, ceea ce înseamnă, în medie, 328 de incendii anual. Din totalul incendiilor, 1.860 s-au produs la locuințe și gospodării cetățenești (locuințe, anexe, bunuri, mijloace de transport).

Incendiile la locuințe și gospodării cetățenești s-au manifestat, în special, ca urmare a următoarelor cauze:

- a) instalații electrice defecte sau improvizate (în medie, 54/an) – 21%;
- b) aparate electrice uitate sub tensiune (în medie, 9/an) – 3%;
- c) echipamente electrice improvizate (în medie, 5/an) – 2%;
- d) mijloace de încălzire improvizate (în medie, 3/an) – 1%;
- e) mijloace de încălzire nesupravegheate (în medie, 9/an) – 3%;
- f) coș/burlan de fum defect sau necurățat (în medie, 40/an) – 15%

- g) cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit (în medie, 9/an) – 4%
 h) jocul copiilor cu focul (în medie 17/an) – 7%;
 i) fumatul (în medie, 24/an) – 9%;
 j) autoaprindere sau reacții chimice (în medie, 3/an) – 1%;
 k) focul deschis (în medie, 41/an) – 15%;
 l) trăsnet și alte fenomene naturale (în medie, 5/an) – 2%;
 m) acțiune intenționată (în medie, 20/an) – 8%;
 n) scurgeri, scăpări de produse inflamabile (în medie, 5/an) – 2%;
 o) foc deschis în spații închise (în medie, 6/an) – 2%;
 p) alte împrejurări (în medie, 13/an) – 5%.

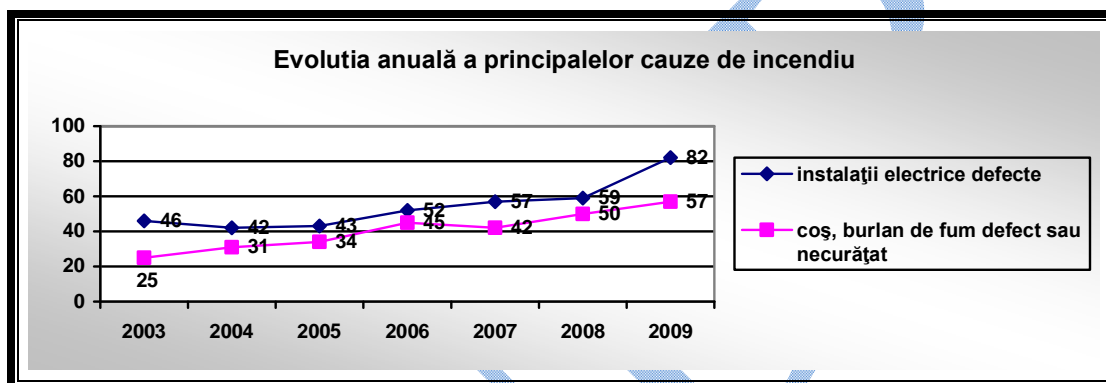

Situația cauzelor de incendiu în perioada 2003 – 2009 se prezintă astfel:

- **2003:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 46;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 12;
 - echipamente electrice improvizate – 5;
 - mijloace de încălzire nesupravegheate – 8;
 - coș/burlan de fum defect sau necurățat – 25;
 - cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit – 12;
 - jocul copiilor cu focul - 14;
 - fumatul - 18;
 - autoaprindere sau reacții chimice - 5;
 - focul deschis - 39;
 - acțiune intenționată - 10;
 - foc deschis în spații închise - 10;
 - alte împrejurări - 13.
- **2004:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 42;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 6;
 - mijloace de încălzire improvizate - 6;
 - coș/burlan de fum defect sau necurățat - 31;
 - cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit - 8;
 - jocul copiilor cu focul – 18;
 - fumatul - 25;
 - focul deschis - 44;
 - trăsnet și alte fenomene naturale - 5;
 - acțiune intenționată - 19;
 - scurgeri, scăpări de produse inflamabile - 6;
 - foc deschis în spații închise - 9;
 - alte împrejurări - 15.
- **2005:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 43;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 8;
 - coș/burlan de fum defect sau necurățat - 34;
 - cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit - 12;
 - jocul copiilor cu focul - 30;
 - fumatul - 21;
 - autoaprindere sau reacții chimice - 7;
 - focul deschis - 34;
 - acțiune intenționată - 26;
 - alte împrejurări - 27.
- **2006:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 52;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 8;
 - echipamente electrice improvizate - 5;
 - mijloace de încălzire improvizate - 5;

- mijloace de încălzire nesupravegheate - 11;
- sisteme de încălzire defecte - 10;
- coș/burlan de fum defect sau necurățat - 45;
- cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit - 8;
- jocul copiilor cu focul - 13;
- fumatul - 23;
- focul deschis - 26;
- trăsnet și alte fenomene naturale - 7;
- acțiune intenționată - 15;
- foc deschis în spații închise - 5;
- alte împrejurări - 18.
- **2007:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 57;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 14;
 - echipamente electrice improvizate - 7;
 - mijloace de încălzire nesupravegheate - 12;
 - coș/burlan de fum defect sau necurățat - 42;
 - cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit - 16;
 - jocul copiilor cu focul - 21;
 - fumatul - 43;
 - focul deschis - 78;
 - acțiune intenționată - 25;
 - scurgeri, scăpări de produse inflamabile - 6;
 - foc deschis în spații închise - 7;
 - alte împrejurări - 16.
- **2008:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 59;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 13;
 - echipamente electrice improvizate - 10;
 - mijloace de încălzire nesupravegheate - 15;
 - sisteme de încălzire defecte - 9;
 - coș/burlan de fum defect sau necurățat - 50;
 - cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit - 5;
 - jocul copiilor cu focul - 17;
 - fumatul - 22;
 - focul deschis - 35;
 - trăsnet și alte fenomene naturale - 5;
 - acțiune intenționată - 31;
 - scurgeri, scăpări de produse inflamabile - 6;
 - alte împrejurări - 15.
- **2009:**
 - instalații electrice defecte sau improvizate - 82;
 - aparate electrice uitate sub tensiune - 4;
 - echipamente electrice improvizate - 3;
 - mijloace de încălzire nesupravegheate - 12;

- coș/burlan de fum defect sau necurățat - 57;
- cenușă, jar sau scânteii de la sistemele de încălzit - 6;
- jocul copiilor cu focul - 9;
- fumatul - 19;
- autoaprindere sau reacții chimice - 2;
- focul deschis - 31;
- trăsnet și alte fenomene naturale - 13;
- acțiune intenționată - 16;
- scurgeri, scăpări de produse inflamabile - 4;
- foc deschis în spații închise - 2;
- alte împrejurări - 20.

b) privind cauze de incendiu de locuință, raportate la ora probabilă de producere a incendiilor

Analizând situația statistică de mai sus se constată că, independent de intervalul orar, cele mai multe incendii au drept cauze: instalații electrice defecte sau improvizate (cu un maxim, în intervalul orar 15.00-16.00) și coș/burlan de fum defect sau necurățat (cu un maxim, în intervalul orar 21.00-22.00).

Comparativ, se constată că numărul incendiilor având drept cauză coșul de fum s-a dublat în 2009 (57) față de 2003 (25). O creștere semnificativă o au și incendiile provocate de instalațiile defecte sau improvizate, de la 46 în 2003 la 82 în 2009.

Un număr mare de incendii s-a înregistrat și ca urmare a sistemelor/mijloacelor de încălzire defecte, improvizate sau nesupravegheate în intervalul orar 07.00 - 24.00, focului deschis în spații închise în intervalul orar 07.00 - 24.00 și aparatelor electrice uitate sub tensiune în intervalul orar 09.00 - 16.00. Cele mai multe incendii de locuință se produc în intervalul orar 18.00-22.00.

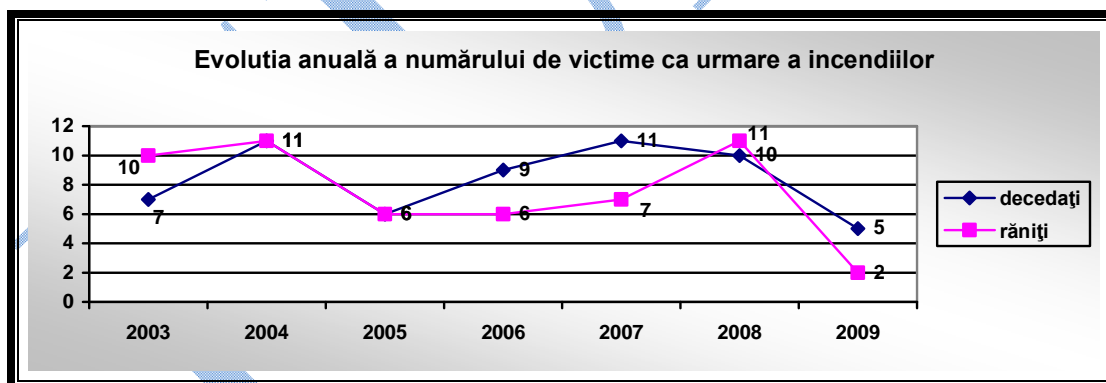
Statistica arată că în județul Dâmbovița cele mai multe incendii de locuință au drept cauză instalațiile defecte sau improvizate (21%) și coș/burlan de fum defect sau necurățat (15%). Situația este cu atât mai alarmantă cu cât, în medie, doar 8 luni pe an sunt utilizate mijloacele/sistemele termice de încălzire.

c) victime

La nivelul zonei de competență a Inspectoratului pentru Situații de Urgență „Basarab I” al județului Dâmbovița, în perioada analizată, s-au înregistrat 59 persoane decedate și 53 persoane rănite în urma incendiilor.

Situația victimelor la incendii în perioada 2003 – 2009 se prezintă astfel:

- **2003:**
 - decedați - 7;
 - răniți - 10.
- **2004:**
 - decedați - 11;
 - răniți - 11.
- **2005:**
 - decedați - 6;
 - răniți - 6.
- **2006:**
 - decedați - 9;
 - răniți - 6.
- **2007:**
 - decedați - 11;
 - răniți - 7.
- **2008:**
 - decedați - 10;
 - răniți - 11.
- **2009:**
 - decedați - 5;
 - răniți - 2.

5 - Concluzii. Principalele direcții de acțiune

Studiul privind incendiile de locuință produse în perioada 2003 - 2009 pune în evidență faptul că majoritatea incendiilor s-au produs ca urmare a nerespectării măsurilor de prevenire a incendiilor, în contextul situației economico-financiare precare a populației, care a utilizat instalații electrice și aparate/echipamente electrice/termice învechite, cu defecțiuni și improvizații.

Este necesară, întărirea prevederilor legislative privind apărarea împotriva incendiilor la locuințe prin elaborarea unor dispoziții generale, aprobate prin ordin al ministrului administrației și internelor.

Se impune ca administrația publică locală să se implice în urmărirea punerii în aplicare a prevederilor art.1, punctul 2, lit. i) din HGR nr.537/2007 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele de prevenire și stingere a incendiilor.

Concluziile rezultate în urma analizării statisticii incendiilor de locuință, raportat la intervalul orar, generează analizarea oportunității introducerii în legislația specifică privind apărarea împotriva incendiilor a recomandării montării detectorilor rezidențiali respectiv, obligativității pentru locuințele noi.

Se impune continuarea Campaniei naționale de prevenire a incendiilor de locuință „O casă sigură - o viață în plus” - respectați măsurile de prevenire a incendiilor. Este necesară popularizarea mai intensă a acestei campanii, cu sprijinul mass-media.

Se impune a se colabora cu mass-media în acțiunile de informare preventivă a cetățenilor, mai ales având în vedere gradul ridicat de analfabeți și tendința din ce în ce mai acută de abandon școlar. Acest fapt determină căutarea unor soluții audio-vizuale de prezentare a măsurilor de prevenire a incendiilor la locuințe, distribuirea de pliante, broșuri și manuale fiind inefficientă în aceste condiții.

Se impune organizarea de acțiuni preventive, insistându-se în mediile sărace și cu minoritate rromă.

Este necesar a se utiliza forme specifice de învățare folosite de tineri, precum internetul, jocuri electronice, etc. De asemenea, tinerii pot fi pregătiți ca voluntari pentru a fi angrenați în activități de informare preventivă.

La nivelul administrațiilor publice locale se organizează puncte de informare preventivă a cetățenilor.

Acțiunile de informare preventivă se organizează, în special, prin amplasarea de puncte mobile în locuri frecventate de mase largi de cetățeni, precum: centre comerciale, târguri, piețe, primării etc., care au un caracter proactiv, în sensul desfășurării, cu preponderență, de activități practice în care să fie angrenată populația, mass-media, autoritățile publice locale, componenta preventivă a serviciilor voluntare pentru situații de urgență.

Compartiment Analiză Evaluare și Coordonare Intervenție